

hočejo doseči z zakonom, ta, da si pridobe v ženi zvesto oskrbnico, ki jim bo za majhen denar dajala dobro, zdravo hrano, jih prala in šivala ter jim sploh v vsem stregla. Mnogi poleg tega računajo tudi še na poseben ženin zaslužek. Važen moment pa seveda tvori tudi spolni egoizem..... Po drugi strani pa nižje ženstvo večinoma išče in pričakuje v zakonu preskrbitve ali vsaj prijetnejšega, svobodnejšega življenja, ne da bi le pomislilo na velike in teške dolžnosti in trpljenja, ki čakajo žensko v zakonu, sosebno v nižjih slojih. Priprosta dekleta komaj čakajo, da jih kak fant v nedeljo ali praznik povabi s sabo na ples ali sploh v gostilno; in ko sta bila tako skupaj drugič in tretjič — postalo je njuno razmerje intimno, ne da bi se bili zblížali tudi njuni duši, ki sta si še čisto tuji, neznaní... Taka dva mlada človeka često tudi v bodoče spaja edino le telesna strast, brez vsake globlje duševne simpatije, ako se še celo ne mrzita. Posledice spolnega občevanja navadno ne izostanejo in pod pritiskom javnega mnenja in časih vesti vzame možki v zakon žensko, katere ne ljubi, pač pa dostikrat zaničuje. Kaj čuda, ako se mej takimi zakonci že zgodaj pojavijo konflikti, kaj čuda da se tudi v nižjih slojih najde dovolj ljudi, ki jezno trgajo na zakonski verigi!...

Pa še neka druga splošna okolnost je mnogokrat vzrok bolestim konfliktom v zakonu, ako sploh ni grobokop zakonske sreče. Kdo izmed nas ne pozna nobenega slučaja, v katerem bi bila ženina neizobraženost ako ne vzrok naravnost nesrečnemu zakonu pa vsaj vzrok ne — srečnemu zakonu, mučnim trenotkom in vedno se ponavljajočim sporom! Da: dvignite ženstvo na višji kulturni nívó, zblížite čim bolj žensko izobrazbo z možko in poglobite izobrazbo v obče — in prepričali se boste na lastne oči, kako kruto ste grešili nad človeško družbo, ko ste žensko izključili od resnične izobrazbe.

Ko naštevamo vzroke nesrečnih zakonov, pa ne smemo izpustiti enega činitelja, ki v novejši čas kakor strašna kužna bolezen razsaja mej človeštvom: Alkoholizem. Kdo bi seštel solze in gorje nesrečnih žena pijancev! In kdo zapopade gorje onih rodbin, kjer je žena udana pijančevanju, ali kjer sta mož in žena pijanca! Pač čas je že, da se zdramimo ter resno pomerimo s tem velikim sovražnikom človeške sreče!

Ako bi se v človeštvu poglobil pojem o zakonu, ako bi vsak, ki stoji pred oltarjem, da sklene sveto zakonsko zvezo, lahko položil roko na srce ter molil: Vsevedni! preiskal sem svoje srce, preskusil sem svoje nagnenje in našel sem, da je moja ljubezen tako istinita, močna in globoka, da bo prenesla tudi nesrečo in trpljenje, da bo trajala do smrti. V Tvoje roke polagam svojo zakonsko pogodbo...; ako bi ženstvo mnoge lepe svoje lastnosti oplemenilo in poglobilo s temeljito izobrazbo duha, ako bi alkoholizem igubil svojo grozovlado nad človeštvom in ako bi v človeški družbi zavladata malo večja pravčnost — ne izvzemši ženstva, potem bi vstala zakonska sreča v vsi svoji čudoviti, neminljivi lepoti ter bi človeštvu dala pozabiti vsaj polovico zemeljskih boli.

Naj nam sveti ta ideal, da mu pripravimo pot!

NOČ. FRAN ŽGUR. PODDRAGA.

Ugasnil dan poletni žgoč
prišla miru kraljica, noč —
Pred njo od polj cvetlični duh
kot amoret poljublja vzduh...
Prelepe njene so oči,
blestečih zvezd so tisoči,
zamaknjene v pokoj zemlje —
poljane k njim zahrepene...
Tako srce zahrepeni,
tako molče zaljubljeni,
ko mimo njih brezglasna vsa
ljubezen v harfo zaigra,
in dahne v srca vek jim nov
v naročje vrže jim cvetov...